

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLV. Vtrùm Fratres laici cuiusdam Ordinis regularis vocadi sint in omnibus actibus capitularibus, vigore constitutionum Apostolicarum, & statutorum illius Ordinis, maximè quando agitur de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

nem juris, quæ stat pro exclusione metus, l. interpo-
fitas 13. C. de transact. l. 2. C. de his que vi, &c. præ-
fertim in Patre erga filium, Sanchez ubi supra, dicto
lib. 4. disput. 6. num. 8. vers. verum ferè omnes, Ricc.
dicta decis. 110. n. 8. Rota coram Vercelli. decis. 221.
n. 8. part. 2. coram Mantici. decis. 142. num. 2. coram
Buratto decis. 628. n. 4. Concurrunt mutua utriusque
Conjugis in actu desponsationis hilaritas, quam
pro libertate consensus ponderat Patif. conf. 170.
n. 21. & 22. lib. 4. Menoch. lib. 3. præsumpt. 4. n. 19.
matrimonii geminatio, idem Patif. conf. 10. num. 57.
lib. 1. Aym. conf. 114. num. 8. Mandell. conf. 4. n. 37.
Principum consanguineorum, & aliorum Proce-
rum præsentia, l. transactionem 35. ubi Iaf. num. 1.
C. de transact. Barr. in l. frater à fratre 38. num. 51.
ff. de condit. indeb. Ruin. conf. 170. post n. 17. lib. pri-
mo, Sanch. de matrim. lib. 4. disp. 27. n. 2. Menoch.
lib. 3. præsumpt. 126. num. 4. Mascard. de probat.
conclus. 2053. n. 23. Rota coram sanct. mem. Greg.
decis. 120. num. 24. coram Buratto decis. 783. n. 12.

63 † Domini Episcopi Tullei. & Parris Dominici
assistentia, & cooperatio, ut in terminis, quod ex
interventu Episcopi, seu alterius Viri Religiosi,
omnis in matrimonio cesset metus suspicio, tradit
Cephal. conf. 91. num. 49. Caball. consil. 176. n. 10.
vol. 1. Grammat. decis. 66. num. 64. Sperell. decis. 5.
num. 26. Rota coram sanct. mem. Gregor. XV.
decis. 188. n. 9. subsequuta copula, cap. significavit,
de eo qui duxit, &c. cap. is qui fidem de sponsal. Abb.
in cap. veniens, il primo, num. 7. eodem tit. Patif. d.
conf. 170. n. 25. lib. 4. Sanch. de matrim. dicto lib. 4.
disput. 18. num. 2. & 12. Buratto dicta decis. 628.
num. 7. longæva cohabitatio per spatium quindecim
annorum, cap. ad id, de sponsal. Ferret. conf. 340.
num. 11. lib. 2. Neviz. conf. 46. num. 32. Menoch.
lib. 3. præsumpt. 4. num. 24. Boll. de matrim. cap. 12.
n. 390. Buratto ubi supra, Mantici. dicta decis. 142.
n. 13. vers. Tertiò. Edicta utriusque nomine pub-
licata, monetæ utriusque imagine cuncta, litteræ D-
mini Ducis Caroli, in quibus Domina Ducissa Ni-
colea sapius amantissima sponsa, & conjux nuncu-
patur: Ricc. in collect. 219. vers. item probari, Cres-
cent. decis. 22. de probat. Rota decis. 772. n. 7. & 8.
p. 2. recent. coram Cardinali Millino, decis. 75. n. 4.
vers. 5. ex pluribus litteris: coram Buratto dec. 143.
num. 23. & 24. decis. 192. num. 6. alique actus po-
sitivi longè per informantes recensiti, qui post obi-
tum Parris ab eodem gesti, & maritalem affectum
præferentes, omnem præcedentis metus suspicio-
nem excludunt: Buratto conf. 98. n. 7. lib. 1. Menoch.
conf. 15. num. 11. & 12. Petr. Albignan. inter conf.
matrim. divers. conf. 67. num. 9. lib. 1. Mascard. de
probat. conclus. 1023. & concl. seq. Gutier. de matr.
c. 40. num. 6. vers. verum, & c. 71. n. 12. Rota coram
Cavaler. decis. 444. n. 2. coram Buratto decis. 530.
n. 6. & decis. 463. n. 3. vers. quinimo, p. 2. recent.

64 Ista verò cum militent etiam pro libertate con-
sensus Domine Ducissæ Nicolæ, cujus suspiria, &
lactymæ ad aliam causam per testes assignatam
referti debent, non autem ad vim aliquam, quæ ei,
ut huiusmodi sponsalibus assentiret, fuerit illata,
quia hæc non probatur; idè ulteriores non indigent
discussione, quæ de prætenso metu illi incusso obji-
ciuntur: præsertim quia ipsa matrimonium spon-
de, ac libere initum proficitur, & mulieris decla-
rationi se non fuisse timore inductam affirmantis
standum est, ut in terminis dixit Rota coram Bu-
ratto dicta decis. 628. num. 8.

Et ita decifum utraque parte acerrimè infor-
mant.

CAPVT CLV.

Utrum fratres laici cuiusdam Ordinis re-
gularis vocandi sint in omnibus actibus
capitularibus, vigore constitutionum
Apostolicarum & Statutorum illius Or-
dinis: maxime quando agitur de aliena-
tione bonorum immobilium Conven-
tus, vel pecuniarum notabilis quantita-
tis, seu destinatarum ad emptionem bo-
norum stabiliū. Et utrum in omnibus
aliis actibus intervenire debeant vigore
dictarum constitutionum.

SUMMARIUM.

- 1 Quamvis ex statuto præscribatur certa forma in
celebratione contractus, non propterea exclu-
ditur forma & solemnitas à iure communis re-
posita.
- 2 In alienatione bonorum conventus requiritur
tractatus præcedens capitularis ad forum com-
pane.
- 3 Pecunia notabilis quantitas, maxime ad bonorum
stabiliū acquisitionem destinata, alienari
easdem exigit solemnitates, quas alienatio bo-
rum immobilium.
- 4 Dicitio, solus, omnem aliam personam exclu-
dit.
- 5 Dicitio, itaque, est continuativa, & repe-
titiva.
- 6 Quando statutum est clarum, non est recurrendum
ad interpretationem iuris communis.
- 7 Consuetudo non suffragatur, si non sit usque
mò.

Propositum fuit dubium, utrum fratres laici
cuiusdam Ordinis regularis, possint & debeant
intervenire in contractibus alienationum bonorum
Conventus, in quo existunt: cum sicut & alii Pro-
byteri, & Religiosi in sacris Ordinibus constituti
ex Pontificiis constitutionibus intervenire de-
beant.

Pro cuius dubii resolutione supponendum est
primis, quod sanctæ memoriæ Pontifices Urbani
VIII. & Innocent. X. per Breve Apostolicum
tulerunt, quod omnes & singuli huius Ordinis Pro-
byteri laici, post quartum professionis annum
debeant votum decifivum in omnibus contractibus
& aliis actibus temporalibus gravioris momenti
tam intra, quam extra Conventum ineundis, in
quibus omnes Sacerdotes, & alii in sacris Ordini-
bus constituti, ex statutis ordinatis, seu ex iuribus
libi consuetudine intervenire solent, aut debeant
ut legitur in constitutione desuper edita die 1.
Aprilis 1648.

Secundò supponendum est, quod in constitu-
tionibus generalibus ejusdem Ordinis ab eodem S. P.
Urbano confirmatis anno 1626. sub titulo de per-
petuitate, sect. 6. §. 1. sic ordinatur in materia aliena-
tionum. Immo illa verò bona absque Capituli gene-
ralis, aut urgenti de causa Visitatoris generali permi-
ssu, & Definitorum generalium consensu, dari, vendi,
aut quovis modo alienari nequeant. Qui licet bonorum
huiusmodi conditionem, aut alienationem permiserint,
in generali tamen Capitulo sequenti, venditio nemine
alienatio

Quæst. & Res benef. Pars III. Cap. CLV. 73

alienationem huiusmodi instrumento confirmabunt, vel irritabunt.

Ex quibus videretur dicendum, quod Fratres laici non possunt, nec debent intervenire in talibus alienationibus, & illarum instrumentis, cum certa forma præscripta sit in dictis constitutionibus; adeo ut non modò Fratres laici, sed ne ipsi quidem Sacerdotes, aut Religiosi in factis Ordinibus constituti, in illis intervenire non debeant; sed solum Capitulum, aut Visitator generalis consensum præstare debeat.

Sed non obstante hac constitutione, Ego censui omninò, Fratres laicos in alienationibus bonorum immobilium Conventus vocandos esse, & vocem habere: quia licet certa forma in prædictis constitutionibus demandata fuerit; per eam tamen non fuerunt exclusæ aliæ solemnitates à jure communi requisitæ. Est quippe certissima juris regula, quod licet statutum præscribat certam aliquam formam in celebratione contractuum, non ex eo debet excludi solemnitas à jure communi requisita; quia forma statuti censetur adhibita potius ad augendum, quàm ad minuendum formam & solemnitatem juris communis; & sic utriusque formæ, tam juris, quàm statuti interveniens exigitur: Tiraquell. de legib. connubialib. gloss. 8. num. 49. Dec. cons. 110. sub num. 1. versic. sed tamen hoc non obstat. Castren. cons. 106. in primo dubio, lib. 2.

Atque de jure communi, in alienatione bonorum Conventus, inter cætera requiritur, quod interveniat tractatus præcedens, in quo interveniunt debent omnes Religiosi, & convocari ad sonum campanæ, ut moris est: Tamburin. de jur. Abbat. disputat. 13. quæst. 4. numero 5. Hieronym. Roderic. quæst. regul. resolut. 7. numero 2. Ergo cum huic juris communis dispositioni non censeatur derogatum per illas constitutiones, & ultra assensum Capituli generalis, seu in suo casu Visitatoris, debeat intervenire tractatus Capituli, sine quo nec Visitator, nec Capitulum generale posset scire necessitatem, aut utilitatem ipsius Conventus; sequitur, Fratres laicos in huiusmodi conclusionibus capitalibus vocem & suffragium habere debere.

Et hoc confirmatur ex verbis dictæ constitutionis, quæ solum vult, ut permissio contractus, non autem illius celebratio ad Capitulum generale, vel Visitatorem pertineat, ut patet ex verbis dictæ constitutionis, *Qui licet huiusmodi alienationem permiserint, &c.*

Quod autem de alienatione bonorum immobilium dictum est, eadem ratione dicendum est de pecunia in locum bonorum immobilium subrogata, quæ pro immobili habetur; præcipuè quando est notabilis quantitas, & debet converti in emptionem bonorum immobilium: hoc enim casu solemnitates juris in bonorum Ecclesiasticorum alienatione requisitæ intervenire debent, ut didicimus per Lezan. in Summa quæst. regul. tom. 2. c. 19. n. 59.

Sed dubitatur ulterius, utrùm in hac Religione Fratrum laicorum consensus intervenire debeat in aliis omnibus contractibus, ultra bonorum alienationem.

Supponendum est in hoc dubio, quod per constitutiones ejusdem Ordinis sect. 6. §. 4. caveretur quod nullus Provincialis inferior, possit aliquem contractum transigere solus. Itaque Guardianus cum Provifore, & localibus Discretis, ad contractus inveniendos Sanlegerii Tom. 11. Pars I.

simul personaliter intererunt, pro reliquis fratribus stipulantes, & obligationem acceptantes. Quod si in loco à Conventu valde dissito contrahendum sit, Guardianus cum Provifore, accepto in scriptis Fratrum consensu, ad locum prædictum se conferent inveniendi contractus gratia, qui terminos à Fratrum Conventus consensu præscriptos prætergredi non poterunt. Omnes verò contractus, & instrumenta in perpetuum obligantia, in Capitulo provinciali confirmabuntur, nulliusque valoris erunt absque dicti Capituli auctoritate.

Ex qua constitutione, & illius verbis colligitur, Fratrum consensum tunc requiri, quando contractus in loco remoto à Conventu celebrandus est, & quod solus Provincialis potest contractum facere, seu (ut ibi dicitur) transigere. Alii verò Provinciales inferiores, non quidem soli, sed cum assistentia Proviforis & Discretorum localium, quando in loco à Conventu longè remoto contrahitur.

Vnde sequitur Fratrum consensum tunc requiri, quando contrahitur in loco à Conventu valde remoto, propter illa verba, *accepto in scriptis Fratrum Conventus consensu*: secus quando in loco non valde remoto: quod probatur ex dictione illa, *solus*, quæ omnem aliam personam excludit: Rot. dec. 426. n. 5. part. 2. recent. Quæ dictio licet non sit repetita in clausula sequenti; tamen debet haberi pro repetita propter dictionem, *Itaque*, quæ est continuativa, & repetitiva: & sic dum dicitur, quod Guardianus cum Provifore & Discretis localibus contractus facere poterunt, debet intelligi, quod illi soli contrahere possint, propter vim dictionis repetitivæ: Barbosa de dist. cap. 181. n. 1. & ideo hoc caput tanquam dependens à præcedentibus, debet secundum illa regulari, & intelligi. Rot. dec. 129. n. 17. p. 6. recent.

Nec in casu isto locus erit axiomati superius deducto, nempe quod pro interpretatione constitutionis, recurrendum est ad formam & solemnitatem juris communis: Dum habemus claram & expressam statuentium mentem, qui in hoc voluerunt derogare juri communi, ut Guardianus solus, Provifor, & Discreti locales contractus celebrare possint, cum in clavis ad conjecturas, & ad extrinsecas interpretationes recurri non debeat: Gratian. discept. forens. cap. 913. num. 17. & 18.

Neque vis fieri debebat in allegata consuetudine: Quia quamvis Fratres laici in aliquibus contractibus vocati, & præsentis fuerint; tamen in multis aliis, imò & in maxima illorum parte processum fuit ad contractus absque illorum Fratrum laicorum interventione: quando autem constat de aliquibus actibus contrariis, non dicitur probata consuetudo: DD. & maximè Bald. in l. 1. Cod. de probat. Cravet. cons. 96. n. 5. Rot. dec. 136. n. 14. part. 6. recent.

Imò ad destruendam consuetudinis probationem sufficit unus actus contrarius, seu difformis: Bart. in l. semper in stipulationibus, in fine, ff. de regul. juris, & ibi Cagnol. num. 12. Surd. cons. 93. num. 24. multò igitur magis in casu proposito, cum supponatur laicos majori ex parte in similibus actibus non fuisse præsentis, nec vocatos. Illi tamen actus ex constitutione indigent approbatione Capituli generalis totius provincie, in quo vocem habebunt omnes in illo Capitulo intervenire debentes.